

До: Уставен суд на Република Македонија

Подносител: Македонско здружение на млади правници (МЗМП)
ул. „Донбас“ бр. 14/1-6, 1000 Скопје, Република Македонија
ЕМБС 5944201

Врз основа на член 110 алинеја 1 од Уставот на РМ и член 12 од Деловникот на Уставниот суд на РМ, Македонското здружение на млади правници ја поднесува до Уставниот суд на РМ следнава:

ИНИЦИЈАТИВА

за поведување на постапка за оценување на уставноста на *Законот за меѓународна и привремена заштита* (Во два примероци)

Со оваа иницијатива го повикуваме Уставниот суд на РМ да поведе постапка за оценување на уставноста на членовите 63 и 65 од *Законот за меѓународна и привремена заштита* објавен во „Службен весник на РМ“ бр. 64 од 11.04.2018 година (во натамошниот текст: Законот).

Оспорените членови ја повредуваат пред сè одредбата од член 12 став 1, 2 и 4, но и член 8 алинеи 1 и 3 и член 118 од Уставот на Република Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ИНИЦИЈАТИВАТА

1. Собранието на РМ во април 2018 донесе *Закон за меѓународна и привремена заштита*. Законот беше објавен во Службен весник на РМ бр. 64/18 од 11.04.2018, а влезе во сила на 19.04.2018. Со влегувањето во сила на овој Закон престана да важи *Законот за азил и привремена заштита* („Службен весник на Република Македонија“ број 49/2003, 66/2007, 142/2008, 146/2009, 166/12, 101/15, 152/15, 55/16 и 71/16). Со овој Закон се уредуваат условите и постапката за добивање на право на меѓународна заштита (право на азил), како и престанок, укинување и поништување на право на азил на странец или лице без државјанство, правата и должностите на барателите на право на азил и лицата на кои им е признаено право на азил во Република Македонија.

2. Во Глава 5 (Правна положба), Дел 1 од Законот каде се уредуваат правата и должностите на барателите на право на азил се наоѓаат оспорените членови 63 и 65 кои гласат:

Член 63

(Ограничување на слобода на движење)

(1) На барателот на право на азил во исклучителни случаи може да му се ограничи слободата на движење, ако други помалку принудни алтернативни мерки согласно со националното законодавство (одземање идентификациона исправа, редовно пријавување) не можат ефективно да се применат.

(2) Исклучителните случаи од ставот (1) на овој член единствено се:

- утврдување и проверка на идентитет и државјанство,
- утврдување на фактите и околностите врз основа на кои е поднесено барањето за право на азил, а кои не можат да се утврдат без ограничување на движење, посебно ако се процени дека постои ризик од бегство,
- Заштита на јавниот ред или националната безбедност или
- задржување на странецот заради постапка согласно со прописите за странци за враќање на странци кои нелегално престојуваат во земјата, со цел да се подготви враќањето или да се спроведе процесот на отстранување, а веќе имал пристап до постапката за признавање на право на азил, а постои разумен основ да се верува дека поднел барање за меѓународна заштита со цел да се одложи или отежни извршувањето на одлуката за враќање.

(3) Ризикот од бегство на барателот на право на азил се проценува врз основа на факти и околности за конкретен случај, посебно земајќи ги предвид и претходните обиди за самоволно напуштање на Република Македонија, одбивање да се провери и утврди неговиот идентитет, прикажување на лажни податоци за неговиот идентитет и државјанство.

Член 65

(Орган кој донесува одлука за ограничување на слобода на движење)

(1) Министерството за внатрешни работи донесува решение за изрекување мерка за ограничување на движењето на барателот на право на азил во кое се утврдува рокот на траење на мерката.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член, барателот на право на азил има право да поднесе тужба до надлежниот суд во рок од пет дена од денот на приемот на решението.

(3) Тужбата не го одлага извршувањето на решението.

(4) Постапката пред надлежниот суд е итна.

3. Оспорените одредби, како што е образложено во оваа иницијатива, се во спротивност со уставниот поредок на РМ и тоа со член 12 кој ја штити слободата на човекот и со член 8 алинеја 1 и 3 со кој основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати со меѓународното право и утврдени со Уставот и владеењето на правото се предвидени како темелни вредности на уставниот поредок. Повредите на Уставот се сторени со:

- I. Давањето надлежност на Министерството за внатрешни работи, како орган на државната управа, да одлучува за ограничување на слободата на движење на лицата баратели на право на азил (уредено со членот 65 од Законот), наместо тоа да го прави исклучиво суд, со што ја повредува одредбата од член 12 став 2 од Уставот на РМ која гласи „Никому не може да му биде ограничена слободата, освен со одлука на судот и во случаи и во постапка утврдена со закон“;
- II. Непочитувањето на начелата на Европскиот суд за човекови права со кои се толкува Европската конвенција за човековите слободи и права како меѓународен договор ратификуван во согласност со Уставот на РМ со што се повредува членот 118 од Уставот на РМ.